

**Республика чергелиг тыва дылда бижиттинген
өг-бүлениң янзы-бүрү байырлалдарына ажыглаар
сценарийлер мөөрейиниң СААВЫРЫ**

1. Ниити кезээ

1.1. Республика чергелиг тыва дылда бижиттинген өг-бүлениң янзы-бүрү байырлалдарына ажыглаар сценарийлер мөөрейи (кысказы-биле – Мөөрей) Россияда өг-бүле чылынга база Тыва Республикада кадыкшыл чылынга тураскааткан «Тыва Сөс» деп аас-чогаал төлевилелиниң иштинде эртип турар.

1.2. Ук саавырда мөөрейниң сорулгаларын, кол негелделерин, эртер үезин болгаш чурумун, үнелел барымдаазын болгаш түңнел үндүрерин тодараткан.

1.3. Мөөрейни Республиканың улусчу чогаадылга болгаш дыштанылга төвү (улаштыр – Улусчу чогаадылга төвү) организаптап эртирер.

2. Мөөрейниң сорулгалары

2.1. Тыва дылды кадагалаары, сайзырадыры болгаш негтередири, уттундурган тыва сөстөрже кичээнгеини угландыраары;

2.2. Амгы үениң бот тывынгыр салым-чаяанныг чогаалчыларын, сценарий бижикчилерин илередири, оларны деткиири;

2.3. Аныяк өскенни хостуг үезинде чогаал ажылынче чаңчыктыраары, өзүп орап салгалдарга үлегер артыраары, оларны шын кижизидери;

2.4. Эзиртир суксун чокка эртирер өг-бүлениң байырлалдарын чон аразына негтередип боттандыраары, утка-шынарлыг сценарийлерни чонга чедирери.

3. Мөөрейниң эртер үези болгаш чурumu

3.1. Мөөрей март 20-ден май 15-ке чедир Улусчу чогаадылга төвүнүн делегей четкизинде арыннарына онлайн хевирге болуп эртер.

3.2. Мөөрейге амгы-үениң бот-тывынгыр салым-чаяанныг чогаалчылары, байырлал башкарыкчылары, шүлүкчүлөр, тыва дыл башкылары, культураның чогаадыкчы ажыл чорудуп турар ажылдакчылары база 18 хардан өөрү назылыг күзелдиг кижилер киржип болур.

4. Кол негелделери

4.1. Мөөрейге киржирде чүгле тыва дыл кырына бижиттинген, ооң мурнунда өске литературлуг мөөрейлерге киришпээн, делегей четкизинге салдынмаан, чырыкче үнмээн чаа бижиттинген ажылдарны – сценарийлерни хүлээп алыр.

4.2. Мөөрейге киржириниң тускай номинациялары:

- **Бичии чаштарга хамаарышкан байырлалдар** (уруг дою, хылбык дою болгаш оон-даа өске)
- **Кудага хамаарышкан байырлалдар** (келин кыстың холун дилээри, аныяктарның куда-дою, мөңгүн куда, алдын куда...)
- **Мугур хар харлаан амы-хууда байырлалдар** (50, 60, 70 хар...)
- **Өске байырлалдар** (чаа өргээ найыр-дою, эртем-билиг чедип алганының байырлалы, эрге-дужаал чедишкенин байырлаары...)

4.3. Мөөрейже арагалаашкынга удур, эзиртир суксун чокка өг-бүлениң байырлалдарын эртирериниң сценарийлерин хүлээр. Мөөрейже чоргускан чогаадыкчы ажылы дээш төлевир турбас.

4.4. Ажылды кылырда компьютерге Word деп программага 14 хемчээлге, тыва “ө”, “ү”, “н” деп үжүктөрни ажыглап тургаш бижиири чугула.

4.5. Киржикчилер чагыгларын (*заяказын*) (*Кансырылга 1*) **апрель 30-ге чедир** Улусчу чогаадылга болгаш дыштанылга төвүнүң rcntd17@yandex.ru деп электроннуг почтазынче “**Сценарийлер мөөрейи**” деп демдеглээш чоргузар азы Щетинкина-Кравченко 46 дугаарлыг бажың, 106 дугаар өрээлче (*улусчу чогаадылга килдизинче*) келгеш дужаап болур. Киржикчиниң киирген чагыы чокта, чогаадыкчы ажылдарны хүлээттинген деп санавас.

4.6. Чогаадыкчы ажылдарын мөөрейже чоргузуп турары дээрге-ле чонга хереглеттинер медээ дамчыдылгаларынче, солун-сеткүүлдерже, делегей четкизинче, парламал чыындыларже үндүрер деп киржикчиниң чөшпээрелди берип турары болур.

5. Мөөрейниң үнелел бээриниң негелдези

5.1. Киржикчилерниң ажылдарын мөөрейниң шииткекчилери дараазында негелделерни барымдаалап үнелээр:

- Тыва дылдың дүрүмнерин (грамматиктиг болгаш өске-даа) сагып, частырыг чок бижиттингени;
- Ажылды мөөрейниң негелделеринге дүүштүр бижээни;
- Сценарийниң утка-шынары, уран-чечен деңнелиниң бедии.

6. Түннел үндүрери

6.1. Шииткекчи бөлүктүң кежигүннерин мөөрейниң эртирикчилери тодарадыр. Оларның аразынче республиканың аас-чогаал, уран-чүүл, эртем-билигнин билдингир ат-сураглыг ажылдакчылары болгаш Улусчу чогаадылга төвүнүң төлээлери кирип турар.

6.2. Шупту тиилекчилерге электроннуг шаңнал бижиктер, киржикчилерге – киришкен деп бижиктерни чагыгда бижип кааны ёзугаар электроннуг почтаже чоргузар. Киржикчилерни белеткээни дээш, удуртукчуларынга Улусчу чогаадылга төвүнүң мурнундан өөрүп четтиришкенин база чоргузуп болур.

6.3. Шииткекчи бөлүк тиилекчилерниң аразынга шаңналдарны үлештирип база тускай шаңналдарны немей кирип болур.

6.4. Мөөрейниң тиилекчилерин үндүрген дугайында түннелдиг медээни Улусчу чогаадылга төвү бодунуң делегей четкизинде арыннарынга тарадыр.

7. Эртирикчилер биле харылзаа

7.1. Адреси: 667000, Кызыл хоорай, Щетинкина-Кравченко кудумчузу, Улусчу чогаадылга төвү, 46 дугаар бажың, 106 дугаар өрээл, Улусчу чогаадылга килдизи, тел. саннары +7(39422)2-10-14, +7(923)558-1856, эл. почтазы rcntd17@yandex.ru

7.2. Удуртукчузу – улусчу чогаадылга килдизиниң тускай эртемниг ажилдакчызы, Добров Евгений Михайлович.

Делегей четкизинде “ВКонтакте”-же айтыг <https://vk.com/rcntdtuv>

Капсырылга 1

Мөөрейниң эртирикчилеринге

Республика чергелиг тыва дылда бижиттинген өг-бүлениң янзы-бүрү байырлалдарына ажыглаар сценарийлер мөөрейинче чагыг

1. Кожуун/хоорай база чурттап турар сумузу: _____

2. Киржикчиниң долу ат-сывы _____

3. Назы-хары _____

4. Сценарийниң ады _____

5. Харылзажыр дугаары _____

6. Шаңнал бижик, өөрүп четтириишкиннер чоргузар электронуг почтазы _____

Чагыгны чоргускан хүнү “ _____ ” _____ 2024 чыл.

Ат/хол үжүү _____ / _____